

لپ‌تاپ 30 ساله شد

موفقیت آی‌پد بسیاری از بزرگان دنیای سخت‌افزار را به این فکر انداخت تا با هدف رقابت با آی‌پد، تبلت‌هایی با قابلیت‌های جدید را به بازار عرضه کنند...

جام جم آنلاین: شرکت‌های بزرگی که امروزه از تولیدکنندگان اصلی کامپیوترهای همراه در سطح دنیا هستند هفته گذشته جشن تولد 30 سالگی لپ‌تاپ را جشن گرفتند.

در دنیای امروز که تبلت‌ها به عنوان نسل جدیدی از لپ‌تاپ‌ها یا همان کامپیوترهای همراه که نخستین بار حدود 30 سال پیش صحبت از این کامپیوتر به میان آمد، به یکی از ابزارهای ضروری برای استفاده از سیستم‌های ارتباطی پیشرفته مبدل شده‌اند، صحبت از کامپیوترهایی که به عنوان اولین کامپیوترهای همراه طراحی و ساخته شدند، خالی از لطف نخواهد بود. چرا که در حقیقت این کامپیوترهای همراه بودند که توانستند نقش بسیار مهمی در ایجاد تحول در شیوه زندگی ما انسان‌ها و برقراری پیوندی عمیق و ناگسستنی میان انسان‌ها و فناوری ایجاد کنند.

در عصری می‌خواهیم از اجداد و نیاکان کامپیوترهای پیشرفته امروزی سخن بگوییم که تبلت‌ها و مینی‌نوت‌بوک‌ها بسیار نازک یا همان نوت‌بوک‌های صفحه مسطح و تلفن‌های همراه هوشمند بخش بزرگی از بازارهای بزرگ فناوری در سطح دنیا را تصاحب کرده‌اند و نسل جدیدی از تبلت‌ها موسوم به آی‌پد 2 توسط شرکت اپل به عنوان یکی از موفق‌ترین تولیدکنندگان کامپیوترهای همراه در سطح دنیا از 25 مارس سال جاری در بازارهای تجاری 25 کشور دنیا به فروش گذاشته شده است.

از کامپیوترهای همراه اولیه تا امروزی

نخستین کامپیوتر قابل حمل آوریل 1981 یعنی درست 3 ماه قبل از این‌که نخستین کامپیوتر شخصی رومیزی یا همان PC‌ها توسط IBM به بازارهای تجاری عرضه شوند، به معرض نمایش گذاشته شد.

البته پیش از آن و سال 1979 میلادی یک مخترع انگلیسی به نام ویلیام مگریج که از کارشناسان شرکت گرید سامانهز بود، کامپیوتر قابل حملی را معرفی کرده بود که مجهز به یک نمایشگر الکترومینیست بود، اما تا سال 1981 این لپ‌تاپ‌ها به طور جدی مورد توجه قرار نگرفته بود و فقط ناسا در سال 1980 میلادی از این لپ‌تاپ برای برنامه شاتل فضایی خود استفاده کرد. قیمت در نظر گرفته شده برای نخستین کامپیوتر همراه که اوزبورن یک نام داشت، بیش از 1800 دلار بود.

اگرچه ویژگی مهم این کامپیوترها قابل حمل بودن آنها بود، اما از آنجایی که این کامپیوتر 11 کیلوگرم وزن داشت، برخلاف کامپیوترهای همراه امروزی مانند تبلت‌ها که وزن آنها به طور متوسط حدود 700 گرم است یا لپ‌تاپ‌ها که اغلب حدود 2 تا 3 کیلوگرم وزن دارند، جابه‌جایی آن به آسانی امکانپذیر نبود. این کامپیوتر مجهز به یک صفحه نمایشگر 5 اینچی بود. علی‌رغم این‌که این کامپیوتر بسیار سنگین بود و قیمت بالایی برای آن در نظر گرفته شده بود، اما در فاصله بین سال‌های 1981 تا 1983 به فروش بسیار خوبی دست یافت. از آنجایی که پس از آن فروش این کامپیوترها بشدت کاهش پیدا کرد، شرکت تولیدکننده آن تصمیم گرفت عرضه آن را متوقف سازد.

سال 1983 شرکت گویلان کامپیوتر همراه جدیدی را که دارای یک سیستم عامل منحصر به فرد و مجهز به یک چاپگر قابل حمل به وزن 4/5 کیلوگرم بود را به بازار عرضه کرد که با موفقیت روبه‌رو نشد و به عنوان یک طرح شکست خورده پرونده آن برای همیشه بسته شد، اما پس از آن محصولات مشابه دیگری توسط شرکت‌های مختلف طراحی و ساخته شدند و پس از 4 سال یعنی سال 1985 شرکت توشیبا نخستین کامپیوتر همراه تولیدی این شرکت را که در حقیقت به عنوان اولین لپ‌تاپ واقعی در تاریخ فناوری به ثبت رسیده است در نمایشگاه سییت که همه ساله در هانوفر آلمان برگزار می‌شود به معرض نمایش عموم گذاشت.

البته پیش از آن اپل کامپیوتر جدیدی در ابعاد یک نوت‌بوک طراحی کرده بود، اما از آنجایی که دارای یک صفحه نمایش جداگانه بود لپ‌تاپ محسوب نمی‌شد و تنها برای کاربران خانگی و همچنین برای استفاده از آن در فروشگاه‌ها مورد استقبال قرار گرفت.

کامپیوترهای همراه به جای کامپیوترهای رومیزی

لپ‌تاپ ساخته شده توسط توشیبا 5/5 کیلوگرم وزن داشت و اندازه صفحه نمایشگر آن در مقایسه با اوزبورن بزرگ‌تر بود. پس از آن کامپیوترهای همراه دیگری به بازار عرضه شدند که در مقایسه وزن کمتر و صفحه نمایش بزرگ‌تری داشتند و سال 1991 نخستین کامپیوترهای همراه مجهز به نمایشگرهای رنگی به بازار عرضه شدند و به این ترتیب از سال 2000 میلادی و در آغاز هزاره سوم لپ‌تاپ‌هایی به بازار عرضه شدند که نمایشگرهای بزرگ‌تری داشتند و از این‌رو می‌توانستند جایگزین مناسبی برای کامپیوترهای رومیزی باشند.

پس از آن کامپیوترهای همراه گوی سبقت را از کامپیوترهای شخصی رومیزی ربودند و به فروش قابل‌توجهی دست یافتند و روند کوچک شدن کامپیوترهای همراه همچنان ادامه یافت تا این‌که نوت‌بوک‌های سبک‌تر و پس از آن مینی نوت‌بوک‌ها یا همان نوت‌بوک‌ها و در آخرین سال از دهه نخست هزاره سوم آی‌پدها قدم به عرصه فناوری گذاشتند و توانستند مفهوم جدیدی از کامپیوترهای قابل حمل را به نمایش گذارند.

موفقیت آی‌پد بسیاری از بزرگان دنیای سخت‌افزار را به این فکر انداخت تا با هدف رقابت با آی‌پد، تبلت‌هایی با قابلیت‌های جدید را به بازار عرضه کنند و به این ترتیب اپل هم سرانجام از آی‌پد 2 که در حقیقت نسل جدیدی از آی‌پدها است رونمایی کرد و امروزه این

کامپیوترها از قابلیت‌های متعددی برخوردار بوده و می‌توانند پاسخگوی طیف وسیعی از نیازهای کاربران باشند. از آنجایی که بسیاری بر این باورند که نخستین کامپیوترهای قابل حمل واقعی سال 1985 میلادی و توسط توشیبا به بازار عرضه شدند، سال گذشته نیز شرکت توشیبا که توانسته بود با معرفی و ساخت نخستین لپ‌تاپ واقعی پس از اوزبورن گوی سبقت را از شرکت‌های بزرگی مانند IBM، اپل و مایکروسافت ربوده و موفقیت بزرگی را در مسیر پیشرفت و توسعه به عنوان یکی از بزرگ‌ترین غول‌های دنیای فناوری از آن خود سازد جشن تولدی را به مناسبت 25 سالگی تولد کامپیوترهای همراه برگزار کرد و به این ترتیب سال گذشته شرکت توشیبا به علت گذشت یک ربع قرن رونمایی از نخستین کامپیوترهای همراه، 3 محصول جدید خود را به نمایش گذاشت.

از روزهایی که برای نخستین بار کامپیوترهای شخصی به کامپیوترهای همراه یا کیفی مبدل شدند، مدت زمان زیادی نمی‌گذرد اما سرعت رشد آنها بسیار بیشتر از آنچه ابتدا تصور می‌شد بوده و به نظر می‌رسد که این صنعت افق روشنی را پیش‌رو داشته باشد.

کامپیوترهایی مطابق با نیاز کاربران

اگر نگاهی به سال‌ها پیش از رونمایی از اوزبورن بیندازیم، می‌توانیم بگوییم که آلن کای از کارشناسان شرکت زیراکس نخستین فردی بود که اوایل دهه 1970 میلادی طرح کامپیوترهایی با قابلیت حمل را برای نخستین بار ارائه کرد. این کامپیوترها که در آن زمان به عنوان کامپیوترهایی موسوم به داینا بوک (Dynabook) طراحی شده بودند، بیشتر شبیه دفترچه یادداشت‌هایی برای ثبت اطلاعات شخصی و مورد نیاز افراد بودند و به همین علت است که این کامپیوترها را نوت‌بوک هم می‌نامند. آلن کای بر این باور بود که داشتن یک کامپیوتر همراه برای ثبت و نگهداری اطلاعات شخصی مورد نیاز افراد ضروری بوده و به همین علت علاوه بر این امکانات و قابلیت‌های اتصال به شبکه بی‌سیم را نیز به عنوان یکی از ویژگی‌های ضروری برای این کامپیوترها مد نظر قرار داده بود. اگرچه این تلاش‌ها نتوانست موفقیتی را برای آلن کای به همراه داشته باشد اما زمینه مناسبی را برای معرفی و ساخت کامپیوترهای همراهی که امروزه نسل جدیدی از آنها به همراه همیشگی بسیاری از افراد مبدل شده‌اند به وجود آورده و از آن زمان تا امروز انواع مختلفی از لپ‌تاپ‌ها با قابلیت‌های مختلف به بازار عرضه شده‌اند و بدون شک می‌توانیم بگوییم لپ‌تاپ‌های امروزی بسیار پیشرفته‌تر و سبک‌تر بوده و از نظر ظاهری نیز پیشرفت قابل توجهی داشته و در حقیقت از نظر ظاهری به آنچه کای در دهه 1970 میلادی تصویری از آن را به عنوان کامپیوترهای قابل حمل ارائه کرده بود، شباهت بیشتری دارند. علی‌رغم این که لپ‌تاپ‌ها از بسیاری جهات بسیار پیشرفته‌تر از کامپیوترهای رومیزی هستند اما هنوز هم نتوانسته‌اند به طور کامل جایگزین آنها شوند. به همین علت بسیاری از افرادی که قصد خرید کامپیوتر دارند در انتخاب بین کامپیوتر رومیزی و کامپیوترهای قابل حمل با تردید مواجه می‌شوند.

لپ‌تاپ با وجود داشتن ویژگی‌هایی مانند قابلیت حمل، کاهش مصرف انرژی و همچنین ایجاد سر و صدای کمتر در مقایسه با رایانه‌های رومیزی معمولاً از نظر گرافیکی بسیار ضعیف‌تر از کامپیوترهای رومیزی هستند. ممکن است این تفاوت‌ها چندان محسوس نباشد اما با توجه به نوع استفاده کاربر و همچنین مدت زمانی که یک کاربر از کامپیوتر شخصی خود استفاده می‌کند اهمیت هر یک از این ویژگی‌ها برای کاربر متفاوت خواهد بود.

آنچه مسلم است این که در دنیای امروز محبوبیت کامپیوترهای همراه یا همان لپ‌تاپ‌ها بسیار بیشتر از کامپیوترهای رومیزی است تا جایی که امروزه در بیشتر خانه‌ها، ادارات و مراکز آموزشی می‌توان ردیابی از این کامپیوترها که سبک و قابل حمل بودن از مهم‌ترین ویژگی‌های آنها محسوب می‌شود را یافت. در گذشته این کامپیوترها به صورت عمومی و تنها در مدل‌های محدودی ساخته می‌شدند اما امروزه اغلب آنها به صورت اختصاصی طراحی شده‌اند و کاربران با توجه به نیازشان می‌توانند انواع مختلفی از کامپیوترهای همراه را در بازارهای تجاری بیابند.

گذری بر تحولات در دنیای لپ‌تاپ‌ها

در عصری می‌خواهیم از اجداد و نیاکان کامپیوترهای پیشرفته امروزی سخن بگوییم که تبلت‌ها و مینی‌نوت‌بوک‌ها بسیار نازک یا همان نت‌بوک‌های صفحه مسطح و تلفن‌های همراه هوشمند بخش بزرگی از بازارهای بزرگ فناوری در سطح دنیا را تصاحب کرده‌اند. اوزبورن یک

اپسون اچ- ایکس 20

مک بوک

تبلت

